

Rondane og Dovre nasjonalparker
med
tilliggende landskapsvernområder og naturreservat
- årsrapport 2021

Rondeslottet og Høgronden, sett fra Vinjeronden, (31.08.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

16.02.22

Innhold

1 Generelt.....	3
2 Organisering	5
2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene	5
2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	5
2.3 Arbeidsutvalget	6
2.4 Rådgivende utvalg	6
2.5 Administrativt kontaktutvalg.....	8
2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat	9
2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter	9
2.7 Statens naturoppsyn	10
3 Forvaltningsmessige oppgaver	11
3.1 Møter og saker	11
3.2 Andre møter og samlinger.....	13
3.3 Motorferdsel	14
4 Drift, tiltak og oppsyn	15
4.1 Tildeling og bruk av midler for 2021.....	15
4.2 Bestillingsdialog og oppsyn	18
Vedlegg.....	18

1 Generelt

Rondane nasjonalpark er Norges første nasjonalpark, og ble opprettet i 1962. Verneområdene Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark med tilliggende verneområder ble utvidet/opprettet i 2003. Se også tabell 1.

Hovedformålet med nasjonalparkene og landskapsvernområdene er å ta vare på et fjelløkosystem der villreinen er et miljøbarometer for hvordan vernet blir ivaretatt. De viktigste artene knyttet til verneformålet for nasjonalparkene er villrein, kongeørn, jaktfalk, jerv, ravn, rype og en lang rekke fuglearter og plantearter som er knyttet til alpinsone. I Dovre nasjonalpark er det også en rekke verdifulle botaniske forekomster.

Spor etter fangstanlegg, boplasser og andre kulturminner knyttet til jakt og fangst av villrein finnes i hele Rondaneområdet.

Rondane er i dag en av Norges mest besøkte nasjonalparker.

Fra befaring (18.08.21) Store Stensjøen, Hemmeldalen NR. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Tabell 1. Verneområder forvaltet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Verneområde	Areal (daa)	Areal sum (daa)	Kommuner
Nasjonalpark (2)		1 259 439,6	
Rondane	968 972,0		Dovre, Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Folldal, Stor-Elvdal
Dovre	290 467,6		Dovre, Folldal
Landskapsvernområde (4)		187 773,3	
Grimsdalen	120 679,8		Dovre, Folldal
Frydalen	39 660,1		Sel, Nord-Fron, Sør-Fron
Dørålen	15 850,2		Folldal, Dovre
Vesle Hjerkin	11 583,2		Dovre
Naturreservat (8)		276 734,0	
Mesæternyra	2 930,9		Dovre
Myldingi	12 773,5		Folldal, Sør-Fron
Flakkstjønn	2 968,4		Nord-Fron
Veslehjerkinntjønn	2 033,2		Dovre
Kattuglehøi	267,4		Dovre
Grimsdalsmyrene	480,7		Dovre
Hovdsjømyrene	4 359,2		Stor-Elvdal
Hemmeldalen	250 920,7		Stor-Elvdal, Åmot, Ringsaker, Hamar
Sum		1 723 946,9	

2 Organisering

2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene

Nasjonalparkstyret forvalter verneforskriftene og fatter enkeltvedtak, utarbeider forvaltningsplan (og skjøtselsplaner og besøksstrategier), og gjennomfører forvaltningstiltak knyttet til økologisk skjøtsel, informasjon/skilting, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking.

Det er Statens naturoppsyn (SNO), som selv eller via tjenestekjøp, utfører kontroll og tilsyn i verneområdene. SNO bidrar også i arbeidet med skjøtsel og tiltak.

2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Nasjonalparkstyre har konstituert seg i møte 17. mars 2020, med sammensetning som vist i tabell 2.

Tabell 2. Medlemmer i nasjonalparkstyret 2020 - 2023

Kommune	Namn	Vara til styret	AU
Sør-Fron	Ole Tvette Muriteigen*	Brit Dalseg	*leder
Stor-Elvdal	Even Moen (nestleder)*	Ingeborg Mellgren Mathiesen	*nestleder
Sel	Eldri Siem (AU-medlem)*	Pål Ellingsbø	*medlem
Dovre	Guri Ruste*	Frode Faksvåg	*vara
Nord-Fron	Magnar Bratlien	Anja Solberg	
Ringebu	Laila Bårdsløkken	Erik S. Winther	
Folldal	Kristin Langtjernet*	Egil Eide	*vara
Åmot	Halvor Dahle Meland	Gry Bente E. Nyberg	
Ringsaker	Jørn Eriksen*	Kjersti Røhnebæk	*vara
Hamar	Kristian Ulen	Live Giset	
Innlandet fylkeskommune	Aud Hove	Helge Thomassen	

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalparkstyret sitt mandat er ellers regulert av vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet i 2020.

2.3 Arbeidsutvalget

Styreleder Ole Tvette Muriteigen, nestleder Even Moen og Eldri Siem er valgt inn i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget har delegert myndighet i følgende saker:

- Søknader der det klart går fram av forvaltningsplanen om tillatelse kan/bør gis
- Hastesaker ang mindre tiltak som f.eks. fasadeendring og mindre bygningsmessige tilpasninger på eksisterende bygg og anlegg (Irreversible tiltak som f.eks. byggetiltak og terrenginngrep er i utgangspunktet ikke delegert)
- Søknader om forlenging av dispensasjon fra verneforskriftene og naturmangfoldloven, når søker har fått tillatelse tidligere. Saker som blir behandla i AU skal refereres for styret i neste styremøte.

Oppsetting av svarkasse for brukerundersøkelsen 2021 – Finn Bjormyr, SNO, (24.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

2.4 Rådgivende utvalg

I vedtektene fra Miljøverndepartementet til styret står det bl.a:

“Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. naturog miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg..”

Sammensetningen av Rådgivende utvalg er godkjent av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 10.06.20, styresak 25/2020, se tabell 3.

Tabell 3. Parter og medlemmer til Rådgivende utvalg, nasjonalparkstyret sak 25/2020.

Organ	Representant
Friluft- og miljøinteresser	
Forum for natur og friluftsliv Hedmark	Morten Aas
Forum for natur og friluftsliv Oppland	Tormod Pedersen (vara Ole Morten Fosli)
DNT Oslo – og Omegn	Jan Erik Reiten
Villreininteresser	
Villreinnemda for Rondane-Sølnkletten	Solvår Brustad Lilleeng (vara Jørund Båtstad)
Villreinutvalget Rondane Nord og Rondane Sør	Hans Olav Arnekleiv (vara Inge Aspoug)
Sammenslutningen for Fjellstyrene i Rondane	Knut Erik Ulen (vara Therese Rudi)
Reiseliv	
Rondanevegen	Anne Margrethe Sæterhaug, Kvistli Islandshetser (vara Bjørn Brendbakken, Galleri Snøhetta)
Nasjonalparkriket Reiseliv (Dovre og Sel)	Ole Erik Bjørnstadhaugen
Visit Lillehammer	Merethe Sandum
Grunneiere	
Statskog	Hilde Hammer
Oppland Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Bjørnhild Vigerust (vara Jan Erik Brenden)
Hedmark Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Ingar Elgvasslien (vara Håkon Edvard Nettet)
Grunneier representant Hemmeldalen	True Strand Schildmann (vara Haaken Wilhelm Matiesen)
Hytteiere	
Hytteforening eller velforening	Eystein Brustuen, Kvamsfjellet Vel (vara Knut Bryhn, Mysusetter Vel)
SUM TOTALT	14

Rådgivende utvalg har hatt to møter:

24.02.21

27.10.21,

med bl.a. følgende saker:

- Rullering forvaltningsplan
- Besøksstrategi Dovre nasjonalpark
- Skjøtselsplan Kongevegen
- Bestillingsdialogen
- DNT's bærekraftstrategi
- Informasjonsarbeid
- Kvalitetsnormen forvillrein.

2.5 Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert med den kommunale forvaltningen, kan nasjonalparkstyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene og fylkeskommunene. Medlemmene i administrativt kontaktutvalg er vist i tabell 4.

Tabell 4. Medlemmer i administrativt kontaktutvalg 2021

Kommune	Representant
Dovre	Bernhard Svendsgard /Kari Bentdal
Sel	Ingunn Synstnes
Stor-Elvdal	Camilla Anderson
Ringsaker	Finn Sønsteby
Folldal	Synnøve S. Bakken
Nord-Fron	Geir Johan Groven
Sør-Fron	Konrad Skåravik Bryhn
Ringebu	Jostein Gårderløykken
Hamar	Lise Wenche Dufseth Urset
Åmot	Jesper Engel
Innlandet fylkeskommune	Hanne Thingstadberget

Administrativt kontaktutvalg har hatt to møter i 2021:

- 18.02.21
- 20.10.21.

Viktige saker har vært:

- innspill fra kommunene
- bestillingsdialogen
- rullering forvaltningsplan
- ny besøksretta hjemmeside
- nytt fra SNO.

2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat

Sekretariatet har i 2021 vært:

- Eirin Berge, nasjonalparkforvalter.
- Trond Stensby, nasjonalparkforvalter
- Martine Hårstad, informasjonsrådgiver (tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter).

Nasjonalparkforvalterne er underlagt nasjonalparkstyret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Nasjonalparkforvalterne kan fremme innstillinger til nasjonalparkstyret i saker som gjelder forvaltning av verneområdene.

Statsforvalteren i Innlandet er arbeidsgiver for nasjonalparkforvalterne.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 25. september 2015 gitt nasjonalparkforvalterne myndighet til å fatte vedtak i saker av kurant karakter. Myndigheten er gitt med hjemmel i punkt 6.2 i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken.

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret. Vedtak fattet av nasjonalparkforvalterne skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og gjeldende forvaltningsplan.

Nasjonalparkforvalteren sin myndighet til å fatte vedtak etter ordlyden ovenfor gjelder for alle verneforskrifter som Rondane-Dovre nasjonalparkstyret til enhver tid har i sin portefølje.

Alle vedtak etter verneforskriftene og naturmangfoldloven § 48 skal forvalterne føre i Miljøvedtaksregisteret.

2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har en treårig avtale om tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter. Avtalen gjelder en felles stilling som informasjonsrådgiver for Norsk Villreinsenter, Dovrefjell nasjonalparkstyre og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Vi har mottatt en årsrapport fra Norsk Villreinsenter. Hovedaktivitetene har vært:

- Besøskrettede nettsider
- Sosiale medier
- Samarbeid med reiselivet – destinasjonsselskap og enkeltbedrifter.
 - Planlagt og gjennomført dialogmøtet med reiselivet

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre på befaring, møte i Sollia 01.12.21. Foto: Finn Bjormyr, SNO

2.7 Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. Nasjonalparkstyret bestiller oppgaver fra SNO knyttet til gjennomføring av informasjonstiltak/skilting, økologisk skjøtsel, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking. SNO gjennomfører disse oppgavene selv eller gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene i Rondaneområdet. I Rondaneområdet gjennomfører i tillegg SNO bestandsregistrering av rovvilt.

SNO lokalt i 2021:

- Finn Bjormyr, SNO
- Runa Skyrud, SNO (Hemmeldalen NR/ Hovdsjømyrene NR).

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

- Dovre fjellstyre
- Sel fjellstyre
- Ringebru fjellstyre.

Fra befaring i Dørålen, (22.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

3 Forvaltningsmessige oppgaver

3.1 Møter og saker

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har hatt seks møter i 2021, jf. tabell 5. AU har hatt fem møter.

Tabell 5. Møter i Rondane-Dovre nasjonalpark i 2021

Møteform	Antall
Styremøte (av disse 3 på TEAMS)	6
AU – TEAMS/e-post	5

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i 2021 behandlet ca. 46 saker (Avhengig av regnemåten). **I 19 av disse sakene er det gjort vedtak etter verneforskrift eller naturmangfoldloven § 48.** Andre saker gjelder planprosesser, høringer, tiltak, og klagebehandling m.m. De ulike sakene fordeler seg som vist i tabell 6.

AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre hadde befaring i Hemmeldalen naturreservat, 18.08.21.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har behandla ca. 80 delegerte saker i 2021.

Fordeling av delegerte saker i 2021 er vist tabell 7.

I tillegg til behandling av ulike søknader og saker, har nasjonalparkstyret i 2021 gjennomført en rekke tiltak for å sikre verneverdiene. Nasjonalparkstyret har bl.a. stått for:

- Arbeidet med oppfølging av Besøksstrategi for Rondane nasjonalpark, fokusområde Mysusæter – Rondvassbu - Høvringen og fokusområde Grimsdalen.
- Høring og sluttbehandling av Skjøtselsplan for Frydalen LVO.
- Ulovlighetsoppfølging.
- Treårig avtale om tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter, 25 % stilling informasjonsrådgiver.
- Sluttbehandlet Besøksstrategi for Dovre nasjonalpark.
- Tilrettelegging og avbøtende tiltak på starten av stien fra Rondvassbu til Veslesmeden, fullført.
- Forsterking av deler av stien mellom Dørålsæter og Rondvassbu, ved kryssing av bekk, fullført.
- Satt opp 3 x 4 cortenstålstativ ved henholdsvis Rondablikkdokken, Brattbakken, Hjerkinholen og Hageseter turisthytte.
- Oppstart av arbeidet med rullering av forvaltningsplanen – involvering og høring, ca. 30 møter, mottatt 40 skriftlige innspill.
- Deltatt på befarings i Hemmeldalen naturreservat.
- Etablert ny besøksretta hjemmeside for Rondane nasjonalpark: <https://rondane-dovre.no/>
- Nasjonalparkstyret har en egen nettside: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/>

Tabell 6. Saker behandla av Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2021

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	1	5	4	3		2	1	1
Dovre NP						3		
Grimsdalen LVO	5	1	5	1		2	2	3
Frydalen LVO	1	4	3			2	2	2
Dørålen LVO								
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermyre NR								
Myldingi NR								
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdsjømyrene								
Hemmeldalen NR		2	2	1		1	1	1
Alle						5		
SUM	7	12	14	5		15	6	7

Tabell 7. Delegerte saker behandla av sekretariatet for Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2021

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdse	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	19	17	1	25	1	9		3
Dovre NP	3	3		4		1		1
Grimsdalen LVO	8	2	1	7		5	1	
Frydalen LVO	6	9		12	1	1		
Dørålen LVO	6	5	1	6		2		1
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermyre NR								
Myldingi NR		3		3				
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdesjømyrene NR								
Hemmeldalen NR	7	3		8		2		1
SUM	49	42	3	65	22	20	1	6

Naturmangfoldloven § 48

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, og skal i første rekke anvendes på søknader som gjelder bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Det er ingen som har krav på å få dispensasjon. Utgangspunktet for vurdering av søknader etter § 48 er at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket gjennom flere dispensasjoner til mindre inngrep.

Tabellene over viser at det er behandlet relativt mange saker etter nml § 48 både i styret (12) og etter delegert myndighet (42). Tabellene viser ikke antall søknader som har fått avslag eller gitte dispensasjon etter nml § 48. Sekretariatet viser til at det behandles søknader om motorferdsel knyttet til både skadefellingstillatelser, nedsanking av beitedyr, bruk av el sykkel, kjentmannskjøring, bruk av drone, nybygg og andre tiltak og aktiviteter som ikke er fanget opp av de konkrete dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene. Søknadene må derfor vurderes etter nml § 48.

3.2 Andre møter og samlinger

Sekretariatet har vært med på:

- partsmøter i ulike prosesser:
 - arbeidsgruppe fokusområde Grimsdalen
- FoU-prosjekt Rondane
- Styringsgruppen for Villrein fjellet som verdiskaper i Rondane, delprosjekt 3 om oppfølging av mulighetsstudie Mysusetet.

- Samarbeidsgruppa Kongevegen over Dovrefjell
- Felles møter for verneområdeforvalterne i Innlandet.
- Samling for verneområdeforvaltere i regi av Miljødirektoratet.
- Gjennomført befarings, sammen med SNO, av ulike informasjonspunkt i verneområdene.

Sekretariatet har deltatt på faglige samlinger/webinarer holdt av Statsforvalteren i Innlandet, Miljødirektoratet og Norsk institutt for naturforvaltning.

3.3 Motorferdsel

Søknader om motorferdsel utgjør en stor del av sakene som kommer til behandling hos Rondane-Dovre nasjonalpark. Det er derfor av interesse å se hvordan tillatelser og dispensasjoner fordeler seg over år og verneområder. Det er gjort en sammenstilling av dette i tabell 8 og figur 1.

I landskapsvernområdene kan leiekjørere godkjent av den enkelte kommune utføre transport til hytter og buer, uten at eier/bruker trenger å søke om tillatelse. Dette inngår ikke i statistikken vist i tabell 8 og figur 1.

Tabell 8. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2021 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

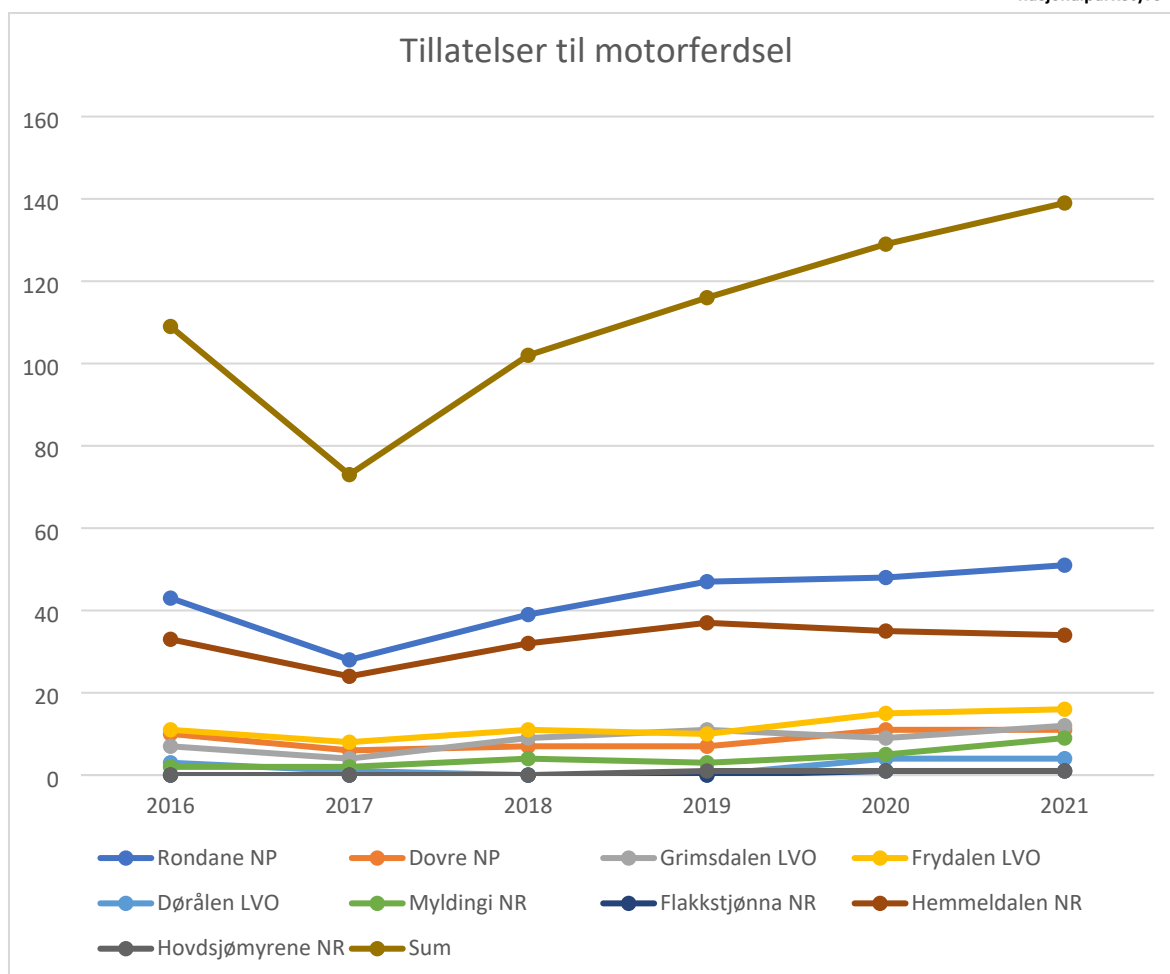
(Statistikken viser ikke antall turer)

Verneområde\År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rondane NP	43	28	39	47	48	51
Dovre NP	10	6	7	7	11	11
Grimsdalen LVO	7	4	9	11	9	12
Frydalen LVO	11	8	11	10	15	16
Dørålen LVO	3	1			4	4
Myldingi NR	2	2	4	3	5	9
Flakkstjønna NR					1	1
Hemmaldalen NR	33	24	32	37	35	34
Hovdsjømyrene NR				1	1	1
Sum	109	73	102	116	129	139

Motorferdsel

Andel motorferdsel tillatelser har økt i årene 2016-2021 jf figur 1. Totalt antall tillatelser til motorferdsel er økende – i 2021 ble det gitt 139 vedtak om tillatelse til motorferdsel samlet for våre verneområder. Hemmeldalen naturreservat og Rondane nasjonalpark med hhv 34 og 51 gjeldende tillatelser har det høyeste antallet av alle våre verneområder.

Motorferdsel i verneområdene er i utgangspunktet forbudt, men det er i verneforskriftene flere konkrete aktiviteter hvor forvaltningsmyndigheten kan hjemle unntak fra dette. For vanlige, gjentagende aktiviteter (kvisting av skiløyper, transport av brensel og materialer, utkjøring av saltstein) gis det flerårige tillatelser – inntil 4 år. Denne 4-års perioden kan medføre at det enkelte år blir gitt flere vedtak om motorferdsel til disse gjentagende aktivitetene, enn andre år. Det vil også være årlige variasjoner knyttet til større vedlikeholdsarbeid på hytter og buer som krever økt transportbehov. Motorferdsel i forbindelse med skadefelling, nedsanking av beitedyr bruk av el sykkel varierer fra år til år. Sekretariatet har ikke gått i dybden på disse tallene, men mener at det er viktig å følge med på utviklingen av motorferdsel i våre verneområder. Et enkelt motorisert kjøretøy behøver isolert sett ikke medføre vesentlig skade eller ulempe. Men summen av mange vil uten tvil kunne være en belastning for naturen og friluftslivet.

Figur 1. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2021 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. (Statistikken viser ikke antall turer)

4 Drift, tiltak og oppsyn

4.1 Tildeling og bruk av midler for 2021

Sekretariatet.

Midler til drift av sekretariatet er tildelt via Statsforvalteren i Innlandet, tildelt kr. 35.000,-. **Forbruk kr. 48.783,-**

Nasjonalparkstyret - drift (prosjekt 2NV015).

Tildeling fra Miljødirektoratet til drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre var for 2021: kr. 200.000,- **Forbruk: kr. 282.370,-.**

Forvaltningsplaner og besøksstrategi (prosjekt 2NV018)

Tildeling fra Miljødirektoratet til forvaltningsplan og skjøtelsesplaner var i 2021 til sammen: kr. 200.000,-. **Forbruk: kr. 170.642,-**

Tiltak i verneområdene (prosjekt 2NV033 og 2NV066 m.fl.)

Tildelte midler og forbruk er vist i tabell 9.

Tabell 9. Omsøkte og tildelte midler, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2021.

Pri	Verneområde	Tiltak	Etter godkjenning Miljødir.	Forbruk	Merknad
1	Grimsdalen LVO	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	150.000,-	190.000,-	Fullført
2	Frydalen LVO	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	28.500,-	37.934,-	Dekt med innestående midler Nord-Fron kommune (note 1)
3	Rondane NP m.fl.	Informasjonstavler etter ny designmanual	471.300,-	457.521,-	15 cortenståltavler, oppføring Kvansfjelet, Brattbakken, Hjerkinnholen og Hagester fjellstue, trykking plakater
4	Rondane NP m. fl.	Diverse informasjonstiltak	107.100,-	112.228,-	
5	Grimsdalen LVO	Grimsdalen LVO oppfølging besøksstrategi	142.800,-	120.060,-	
6	Rondane NP	Skjøtselstiltak stier Rondane nasjonalpark	49.980,-	35.718,-	
Sum			950.000,-	953.461,71	

Note 1. Rapport fra Nord-Fron kommune:

Status for skjøtselsmidler - Frydalen blir slik:

Innestående midler 1.1.2021 (Nord-Fron kommune)	kr 56.326
Tilleggsbevilgning fra Rondane Dovre nasjonalparkstyre	kr 37.934
SUM	kr 94.260
Utbetalinger 2021 (se vedlegg):	
- skjøtselsavtale eks. mva	kr 9.180
- gjerdearbeider eks. mva	kr 25.248
- gjerdearbeider eks. mva	kr 42.816 (Det var feil mva-beregning på faktura, dette beløpet er rett)
SUM	kr 77.244

Nord-Fron kommune har per 31/12-2021 kr 17.016 i disponible midler til videre skjøtselstiltak i Frydalen.

Fra befaring av Kongevegen – Dovre nasjonalpark, (16.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Organisasjonen Grimsdalen – utdrag fra rapport om skjøtsel 2021

Organisasjonen Grimsdalen har over flere år gjennomført viktig skjøtsel i Grimsdalen landskapsvernområde. Tiltaksmidler til skjøtsel har gjennom mange år blitt gitt over 31-posten. I 2021 ble gitt 190 000 kroner av tiltaksmidlene fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Organisasjonen Grimsdalen skriver i sin rapport:

« I sommer har hoved delen av prosjektet vært mange beitedyr, 430 storfe, 47 hester og 61 gammelnorsk sau, i tillegg er det ca. 1000 sau som vi ikke har tilsynsansvar for. Dyrene blir overvåket av to fulltids ansatte gjeterne. Dyrene blir sluppet i prioriterte områder fra 10 juni – 10 juli, alle dyrene var sanket og hjemkjørt innen 19.september. Kommer dyrene ut av området blir de ledet tilbake dit.»

«I sommer har det blitt rydda einer og kjerr både manuelt og maskinelt, samt rydda en del bjørkeskog, tynna litt furuskog. Målet for skjøtselen er å gjøre tiltak i henhold til vedtatte skjøtselsplan.»

«Ifølge budsjettet for 2021 ligger utgiftene på 486 000 kr, herav er egeninnsats budsjettert med kr 95 000.- registrerings skjemaene som hittil er innlevert viser at vi er på budsjett. Generelt vil vi si at planlagt skjøtsel er fulgt. Det som ikke har gått som planlagt er etablering av sleppkvea, det er fortsatt ikke kommet opp noe gjerde der, men det meste av utstyr er nå innkjøpt, i 2022 MÅ det skje»

4.2 Bestillingsdialog og oppsyn

Statens naturoppsyn har levert egne rapporter som følger som vedlegg til årsrapporten.

Infopunkt ved Hageseter fjellstue, (11.11.21)a. Foto: Finn Bjormyr, SNO

Noen punkt fra SNO sin årsrapport:

- Rondane Dovre m. fl.
 - For hele området anser SNO omfanget av ulovlig motorferdsel i verneområdene som lite.
 - Gjennomført kontroll på stikking og løypekjøring innenfor verneområdene. Alle kontrollene viste at løyvene ble fulgt.
 - Det ble kjørt på veien innenfor Frydalen landskapsvernområde når veien var kjørbare siste del av mai 2021.
 - SNO fikk melding om at det var sykling i stikka løypa inn til Rondvassbu. Det ble satt opp skilt med sykkelforbud. Etter dette observerte vi ikke sykkelspor i skiløypa.
 - Ut i fra opplysninger på Strava kan det se ut som det er noe sykling på stier og topper utenfor de sonene der dette er tillatt.
- Hemmeldalen
 - - Det er ikke avdekket direkte avvik i forbindelse med tilsyn i 2021.
 - Selv om SNO ikke har avdekket noen ulovligheter ved sine besøk i 2021, så har det tidligere år vært flere tilfeller med brudd på vilkår i motorferdseldispensasjoner. Bruddene er knyttet til trase, formål og antall turer. SNO har også blitt gjort kjent med at det har skjedd brudd på vilkår i 2021.

Vedlegg

- Årsrapport 2021 - verneområdene i Rondane og Dovre
- M-2122 SNO Årsrapport Hemmeldalen
- Årsrapport tjenestesalg 2021 NVS nasjonalparkstyre